

MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAGISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

3 ta' Frar 2020

Rikors Numru 62/2019

Anthony Vella

Vs

L-Awtorita` tal-Artijiet

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Anthony Vella** ipprezentat fil-11 ta' Lulju 2019 li permezz tieghu ppremetta s-segwenti:-

- “*Illi l-esponenti huwa proprjetarju ta' restaurant maghruf bhala “Talija Restaurant”, Triq ir-Rabat, Xlendi;*
- 2. Illi huwa ntavola applikazzjoni mal-Awtorita' tal-Ippjanar sabiex ikun jista' jqieghed imwejjed u siggijiet u jwaqqaf kanupew fuq arja pubblika li dwarha huwa jgawdi encroachment mingħand l-Awtorita' tal-Artijiet – liema applikazzjoni ggib ir-riferenza PLA 1/2018/1464;*
- 3. Illi dik l-Awtorita' tablet konferma mingħand l-Awtorita' intimata li din tal-ahhar ma toggezzjonax ghall-applikazzjoni tal-esponenti;*
- 4. Illi għal din it-talba, l-Awtorita' intimata rrispondiet lill-esponenti permezz ta' ittra datata 18 ta' Gunju 2018 fis-sens li hija qiegħda toggezzjona ghall-applikazzjoni tieghu “peress li mhux qed jithallas l-passagg pedonali fuq il-bankina a tenur tal-OCA Policy u l-Policies tal-Awtorita' tal-Artijiet”;*

5. Illi din l-ittra kienet akkumpanjata minn fuljett li nforma lill-esponenti bid-dritt tieghu li jadixxi lil dan l-Onorab bli Tribunal jekk ihoss ruhu aggravat b'din id-decizjoni tal-Awtorita' intimata;
6. Illi effettivament, l-esponenti hass ruhu ferma u ferm aggravat b'din id-decizjoni u dan ghal diversi ragunijiet kif ser jigi dettaljatament elenkat hawn that;
7. Illi qabelxejn, l-ittra tat-8 ta' Gunju hija monka, irritwali u nulla ghaliex l-Awtorita' mkien ma tispjega x'inhuma l-'OCA Policy u l-Policies tal-Awtorita' tal-Artijiet" li a bazi tagħhom hija waslet ghall-konkluzjoni li huwa mehtieg li jithalla passagg pedonali sabiex jingħata n-nuqqas ta' oggezzjoni mitluba mill-esponenti;
8. Dan in-nuqqas imur kontra d-dettami tal-amministrazzjoni tajba u kontra l-principji ta' smigh xieraq u għoti ta' ragunijiet dettaljati li għandhom japplikaw meta Awtorita' governattiva tiehu decizjoni li taffetwa d-drittijiet tac-cittadini private u li huma applikabbli skont il-ligi wkoll fi proceduri kwazi-gudizzjarji bhal dawn ghaliex iqiegħed lill-esponenti f'qaghda li ma jistax jiddefendi ruhu adegwatament
9. Illi fit-tieni lok, l-esponneti diga' jgawdi encroachment mingħand l-Awtorita' intimata fuq l-ispażju pubbliku avampost għar-restaurant tieghu u minn imkien ma jirrizulta li jrid jithallas passagg pedonali fuq dan is-sit de quo;
10. Illi fit-tieni lok, huwa fizikament imposibbli li jithalla dan il-passagg pedonali galadarba fuq iz-zewg nahat tar-ristaurant tal-esponenti hemm stabbilimenti simili li diga' għandhom kanupew fuq is-sit avampost għar-ristaurant tal-esponenti dan ser jibda u jispicca fuq dak is-sit mingħajr ebda possibiltà li jkompli lil hinn minnu;
11. Illi fir-raba' lok, u mingħajr pregudizzju ghall-premess, id-decizjoni tal-Awtorita' tirrappreżenta diskriminazzjoni kontra l-esponenti ghaliex huwa biss sejjer jinzamm milli jkollu dan il-kanupew filwaqt li stabbilimenti ohra fil-vicinanzi mmedjati tieghu diga' għandhom kanupew simili;
12. Illi finalment, u dejjem mingħajr pregudizzju ghall-premess, id-decizjoni hija fattwalment skorretta ghaliex effettivament ma huwiex mehtieg li jigi ffurmat xi passagg pedonali ghaliex, għal tul kunsiderevoli matul is-sena, u certament fitz-zminijiet li matulhom l-esponenti jkun qiegħed jezercita l-professjoni tieghu fuq dan is-sit it-triq avamposta għar-ristaurant tal-esponenti hija wahda pedonali kif jirrizulta mir-ritratti hawn annessi.

Għaldaqstant u għar-ragunijiet kollha hawn fuq elenkati u dawk ir-ragunijiet l-ohra kollha li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni ta' dan ir-rikors, huma jitkolbu bir-rispett li dan it-Tribunal jogħgbu:

1. Jiddikjara bhala nulla u ineffettiva d-decizjoni meħuda mill-Awtorita' tal-Artijiet fis-17 ta' Gunju 2019, u nnotifikata lill-esponenti permezz ta' ittra tagħha tat-18 ta' Gunju 2019 li permezz

tagħha dik l-Awtorita' ddikjarat li qed toggezzjona ghall-applikazzjoni tal-esponenti għar-raguni fuq indikata.”

Ra illi l-Awtorita` intimata, ghalkemm debitament notifikata bir-rikors, ma pprezentat l-ebda risposta;

Sema' x-xhieda;

Ra d-dokumenti kollha pprezentati;

Ra n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ra li r-rikors thalla għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent hassu aggravat b'decizjoni tal-Awtorita` intimata komunikata lil permezz ta' ittra datata 18 ta' Gunju 2019 fejn gie infurmat illi l-applikazzjoni tieghu għan-no *objection in principle* da parti tagħha sabiex juza art pubblika biex ipoggi fuqha mwejjed, siggijiet u titwaqqaf *canopy* kienet qiegħda tigi rifjutata stante li ma kienx se jithalla passagg pedonali fuq il-bankina a tenur tal-*Policy, Guidance and Standards for Outdoor Catering Areas on Public Open Spaces* (OCA Policy) u *policies* tal-istess Awtorita`.

Illi mill-atti jirrizulta illi r-rikorrent huwa proprietarju tal-hanut “Talija Restaurant” gewwa x-Xlendi. Jghid illi huwa diga jgawdi *encroachment* mingħand l-Awtorita` intimata għar-rigward ta' tqegħid ta' mwejjed u siggijiet, pero` sussegwentement intavola applikazzjoni mal-Awtorita` tal-Ippjanar sabiex ikun jista' jqieghed imwejjed u siggijiet u jwaqqaf *canopy*. L-Awtorita` ta' l-Ippjanar talbet lir-rikorrent igib *in-no objection in principle* mingħand l-Awtorita` intimata siccome` l-art li fuqha ried il-permess ir-rikorrent kienet wahda pubblika.

Illi l-ewwel aggravju tar-rikorrent huwa li ghalkemm l-Awtorita` intimata tikkwota l-OCA Policy u l-Policies tagħha, huwa ma jafx x'inhuma dawn il-policies. Sahansitra jghid li pprova jfittex fuq is-sit tal-Awtorita` intimata sabiex jindaga hemmx xi policy li tiggustifika d-decizjoni odjerna. Illi t-Tribunal jinnota li minn semplici tfittixija ta' “OCA Policy” fuq il-Google jirrizulta li wieħed jista' jaccessa l-kontenut tal-istess Policy. Dak li għandu ragun fuqu r-rikorrent huwa li ovvjament jekk hemm xi *policies* ohra li l-Awtorita` intimata għamlet referenza għalihom dawn ma setghax isibhom mingħajr indikazzjoni għalihom. Pero` li hu zgur hu li r-raguni

li għaliha rrifjutat l-applikazzjoni l-Awtorita` intimata temani mill-imsemmija OCA Policy u dan kif se jigi spjegat iktar ‘il quddiem. Għaldaqstant dan l-aggravju qiegħed jigi michud.

Illi r-rikorrent esebixxa *permit letter* datata 21 ta’ April 2017 li permezz tagħha r-rikorrent kien ingħata *encroachment* ghall-imwejjed u siggijiet skont *site plan* annessa mal-istess permess u li fuqha hemm delinejat bl-ahmar fejn ir-rikorrent kellu permess jokkupa bl-imwejjed u s-siggijiet. Anness mal-istess permess hemm ukoll numru ta’ kundizzjonijiet li abbażi tagħhom hareg dan l-*encroachment*, fosthom illi:-

“The permit is issued in relation to a specific site as indicated in the permit letter. The grantee shall not encroach on land or airspace outside the area granted by the permit letter. The grantee shall also not construct any type of canopy on or over the site.

The grantee shall ensure that the tables and chairs do not obstruct access to any adjoining property.”¹

Illi minn dak li seta’ jikkonstata dan it-Tribunal, mir-ritratti esebiti mill-istess rikorrenti, jirrizulta illi huwa qiegħed jokkupa l-bankina adjacenti ghall-hanut tieghu kollha u mhux qiegħed ihalli liberu metru u hamsin centimetru bhala spazju minn fejn jghaddu n-nies, u dan skont kif hemm stipulat fis-*site plan* imsemmija iktar ‘il fuq. Dan l-ispażju jrid jithalla liberu skont Policy 4.1 tal-OCA Policy. Di piu` jirrizulta illi r-rikorrent għamel *canopy* bi frames tal-aluminium li allura jistgħu jigu kkunsidrati ta’ natura permanenti. Dan kollu bi ksur tal-kundizzjonijiet tal-*encroachment permit* ezistenti.

Illi r-rikorrenti jargumenta illi t-triq ta’ quddiem il-hanut tkun hafna hin mill-gurnata magħluqa. Dan huwa minnu ghaliex it-triq ta’ quddiem l-istabbiliment in kwistjoni tkun magħluqa mill-11.00am sal-4pm u mis-6.00pm sal-4.00am u dan ad eccezzjoni tal-ingress tar-residenti u sidien tad-dghajjes. Illi għalhekk, ir-rikorrent jargumenta illi l-Awtorita` intimata ma kinitx ragjonvevoli meta qalet li mhux se jithalla passagg pedonali fuq il-bankina u dan ghaliex hemm it-triq fejn in-nies jistgħu jidher.

Illi bir-rispett kollu, dan huwa argument fallaci. L-ewwelnett it-triq mhux il-hin kollu se tkun magħluqa u għalhekk għal mill-inqas disa’ (9) sieghat tal-gurnata jekk ma jkunx hemm il-bankina libera il-pubbliku se jkun kostrett jimxi fit-triq, fit-tieni lok jistgħu jidher minnha r-residenti u s-sidien tad-dghajjes, bil-vetturi tagħhom fi

¹ Dokument B a fol. 6

kwalunkwe hin tal-gurnata, u t-tielet nett, fuq il-bankina, jekk mhux kollha, għandu jithalla spazju bizżejjed biex wieħed jimxi liberament jew jghaddi b'*pushchair* jew *wheelchair*. It-Tribunal jinnota illi b'dak li qiegħed jipproponi r-rikorrent il-bankina ta' quddiemu se tittieħed kollha minnu bl-imwejjed u s-siggijiet. Dan naturalment a skapitu ta' min irid jghaddi minn fuq l-istess bankina, li allura bilfors irid jimxi fit-triq, anke f'dawk il-hinijiet li t-triq ma tkunx magħluqa għat-traffiku. Illi t-Tribunal iqis li dan huwa riskju reali ghall-utenti tat-triq, specjalment f'zona li hija ffrekwentata hafna, specjalment fix-xhur tas-sajf.

Illi r-rikorrent jilmenta wkoll illi jekk ma jingħatax il-koncessjoni mitluba tkun qieghda ssir diskriminazzjoni mieghu ghaliex hwienet ohra adjacenti wkoll għalqu l-bankina kollha. It-Tribunal ma għandux prova jekk dawn il-hwienet għandhom xi permess biex jagħmlu hekk mill-Awtorita` intimata. Li jaf zgur it-Tribunal huwa li skond l-OCA Policy huwa tassattiv li jithalla ammont minimu ta' distanza fejn wieħed jista' jimxi. Infatti skond Policy 4.1 tal-OCA Policy "***In all cases a minimum width of 1.5 metres shall be left clear for pedestrian access, allowing for an easy and safe flow of pedestrians including those with special needs, wheel chair users and those with prams and buggies. However, in certain areas the permitting Authorities reserve the right to increase the minimum width as necessary.***" Il-fatt li r-rikorrent esebixxa ritratti fejn stabbilimenti adjacenti qegħdin jokkupaw il-bankina kollha ma jippruvax illi dawn għandhom xi permess mill-Awtoritajiet koncernati li ppermettewlhom jagħmlu dan. Dawn ir-ritratti huma biss stat ta' fatt li l-Awtorita` intimata għandha tiehu nota tagħhom u tiehu l-azzjoni appozita jekk ikun il-kaz.

Illi kif diga ingħad f'sentenzi ohra ta' dan it-Tribunal, l-operaturi tan-negozji jridu jifhmu illi m'għandhom l-ebda dritt sagrosant illi ghaliex għandhom stabbiliment necessarjament l-Awtorita` intimata trid takkomodahom u tirduppjalhom *is-seating capacity* bil-koncessjonijiet fuq art pubblika. L-art pubblika hija art li għandha titgawda minn kulhadd u jekk fil-passat ingħataw certi koncessjonijiet ma jfissirx illi l-Awtorita` prezenti ma tistgħax tirrevedi *policies* biex taqdi ahjar il-funzjonijiet tagħha, fost ohrajn li tamministra bl-ahjar mod possibbli l-art pubblika. Dan dejjem sakemm din il-funzjoni tezercitaha b'mod gust u ragjonevoli.

Għaldaqstant it-Tribunal ma jsib xejn x'jiccensura mid-decizjoni appellata.

Fl-ahħarnett, it-Tribunal, in vista tal-fatti li gew a konjizzjoni tieghu f'dawn il-proceduri qiegħed jordna notifikasi ta' din is-sentenza lit-Taqsima tal-Infurzar tal-Awtorita` intimata sabiex tinvestiga dak allegat mir-rikorrent u jekk ikun il-kaz tiehu dawk il-passi necessarji biex ma tippermettix abbużi.

DECIDE

Ghaldaqstant it-Tribunal, ghar-ragunijiet hawn fuq esposti, qieghed jaqta' u jiddeciedi billi jichad l-appell tar-rikorrenti.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva

Diane Gatt
Deputat Registratur